

недостатності 2 ступеня характерні хронічні інфекції та соматичні захворювання. При імуносупресії 3 ступеня діагностуються інфекційні, алергічні, аутоімунні та імунопроліферативні клінічні синдроми. Ізольована імуносупресія має місце у випадках дефекту якоїсь однієї ланки системного або місцевого імунітету (Т-лімфоцитів, В-лімфоцитів, фагоцитуючих клітин).

Висновки. Отже виявлення конкретних варіантів імунологічної недостатності за наведеними вище варіантами дає можливість індивідуалізувати імунотерапію: визначити показання та оптимальний час для її проведення, обрати саме ті лікарські засоби, які сприятимуть усуненню виявлених зрушень та оцінити ефективність проведеної імунокорекції.

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ КАНДИДОЗНОЇ ІНФЕКЦІЇ

Ротко А.В.

Науковий керівник: Шаповалова О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

arotko653@gmail.com

Вступ. Кандидоз – грибкова інфекція слизових оболонок, шкіри, нігтьових пластинок та внутрішніх органів, яку спричинюють представники роду *Candida*. Найперші відомості про кандидоз зв'язані з ураженням слизових оболонок рота, та згадку про це можна знайти ще у Гіппократа. Кандидоз – це найпоширеніша опортуністична грибкова інфекція у людини. Вона є третьою за значущістю причиною внутрішньолікарняної гемоконтактної інфекції. За даними ВООЗ до 20% населення світу хоч раз перенесли різні форми кандидозу. Інвазивний кандидоз призводить до 40-50% летальності, особливо під час госпіталізації.

Мета дослідження. Вивчити етіологічне значення різних видів грибів роду *Candida* в розвитку захворювань людини.

Матеріали та методи. Для досягнення мети проводили інформаційний пошук у матеріалах наукових статей, епідеміологічної звітності, електронних підручників.

Отримані результати. В природі відомі близько 200 видів роду *Candida*. В якості збудників кандидозів сьогодні відомо 21 вид (табл. 1) при значному домінуванні *C. albicans*.

Значення видів грибів роду *Candida* у патології людини

Основні збудники	Рідкісні збудники	Поодинокі випадки зараження		
<i>C. albicans</i>	<i>C. krusei</i>	<i>C. catenulata</i>	<i>C. haemulonii</i>	<i>C. ciferrii</i>
<i>C. tropicalis</i>	<i>C. kefyr</i>	<i>C. inconspicua</i>	<i>C. norvegensis</i>	<i>C. utilis</i>
<i>C. parapsilosis</i>	<i>C. guilliermondii</i>	<i>C. lambica</i>	<i>C. pelliculosa</i>	<i>C. viswanathii</i>
<i>C. glabrata</i>	<i>C. lusitanae</i>	<i>C. lipolytica</i>	<i>C. rugosa</i>	<i>C. zeylanoides</i>

Кандидоз має таку класифікацію: 1. кандидоз шкіри; 2. пошкодження додатків шкіри; 3. кандидоз слизових оболонок; 4. хронічний генералізований кандидоз; 5. кандидоз внутрішніх органів; 6. кандидосепсис. Кандидоз розділяють на поверхневий, інтритригіозний, системний або вісцеральний залежно від клінічної картини.

Поверхневий кандидоз – ураження гладкої шкіри та додатків шкіри, слизових оболонок. Захворювання гладкої шкіри зазвичай починається з ураження крупних складок – інтритригіозний кандидоз. Спочатку формуються еритематозно-набряклі вогнища з везикулами, серопапулами, пустулами та ерозіями. Уражені ділянки мають чіткий край, які облямовані підритим віночком відшарованого епітелія. Поверхня ерозії гладка, блискуча, місцями може бути мацерованою з білим нальотом. Переважання серопапул, везикул, бульбашок та пустул на фоні набрякло-ериматозної запаленої шкіри є вісцеральною формою кандидозу.

Грибок роду *Candida* – диплоїдний грибок, розміром 6-10 мкм, здатний до спорування. Він диморфний: формує псевдоміцелій, здатен рости та розмножуватись при температурі (30-37)⁰С, оптимальний рН=5.8-6.5 Для людини він є коменсалом, який є присутнім у шлунковому, дихальному та урогенітальному трактах. В нормі грибок роду *Candida* присутній у 80% людей, не викликаючи захворювань, хоча якщо його кількість зростає, виникає кандидоз. До найбільш патогенних видів роду *Candida* для людини належать наступні.

C. albicans – найбільш розповсюджений та найкраще вивчений вид, викликає близько 90% випадків поверхневого і 50-70% – глибокого кандидозу. Вчені вважають, що не зважаючи на те, що патогенність *C. albicans* перевершує патогенність інших видів, це не заважає *C. albicans* бути одним із індигенних організмів флори кишківника, рота та стравоходу. Переважання даного виду в організмі людини в разі зниження імунітету викликає ураження організму людини. Вважається, що основними причинами розвитку цього захворювання є тривале та неконтрольоване вживання антибіотиків,

кортикостероїдів, високодозованих гормональних контрацептивів, ВІЧ-інфікування. Також важливе значення має тривале використання внутрішньоматкової спіралі. Серед ендокринних захворювань, які мають етіологічну роль в розвитку кандидоза, є цукровий діабет.

C. tropicalis виділяється із кишківника, уrogenітальної та дихальної системи. За своїми патологічними властивостями має значну схожість з *C. albicans*.

C. parapsilosis по відношенню патогенних властивостей знаходиться на 3 місці. Частота виділення із кишківника є 5-6%, із уrogenітальної системи 1,2%, але штами даного виду приймають участь у 50-60% від усіх ураженнях шкіри. Саме цей збудник може колонізувати шкіру пальців в ділянках під вільним краєм нігтя, що може приводити до розвитку оніхомікоза та передачі збудника контактним шляхом через руки медичного персоналу, в тому числі й при операціях.

Перелік методів діагностики кандидозу включає культуральний, мікроскопічний, імунологічний (імуноферментний аналіз), молекулярно-генетичний (полімеразна ланцюгова реакція).

При вчасному лікуванні ускладнень кандидозу не виникає.

Висновки. Таким чином, кандидоз є дуже актуальною темою на даний час, тому що дуже багато людей хворіють на це захворювання, або перенесли його. Кандидоз навіть вважається важливою проблемою сучасної цивілізації. Найпоширенішими видами грибів роду *Candida* є *C. albicans*, *C. tropicalis*, *C. parapsilosis*, *C. krusei*, *C. glabrata* інші. Треба пам'ятати, що така хвороба у тяжкій формі може зруйнувати здоров'я людини.

ПЛР-ДІАГНОСТИКА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ГЕМОТРАНСМІСИВНИХ ІНФЕКЦІЙ У ДОНОРСЬКІЙ КРОВІ

Сич А.А.

Науковий керівник: Глебова К.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

nastasia2798@gmail.com

Вступ. Гемотрансфузійна терапія є невід'ємною частиною лікування різноманітних гематологічних та інших захворювань. Переливання крові та її компонентів є основним шляхом передачі гемотрансмісивних інфекцій, серед яких найбільш небезпечними є ВІЛ та вірусні гепатити В та С. Саме тому